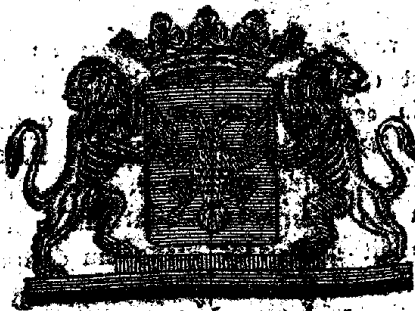

ARNHEMSCHE

Zaterdag

COURANT.

den 21 April.

De 24 Artikelen.

Velen zijn beducht, dat de mogendheden daarop zullen terugkomen, en roppen het gebeurde in de Fransche kamer in, als eene reden hunner harroesheid. Wij kunnen dit gevoelen niet deelen; het tractaat bestond voor de toetreding van koning WILHELM, het kan toch wel niet door zijne toetreding krachteloos zijn geworden. — Het belang is gewis de eerste drijfveer der kabinetten; soms een blind, redeloos belang, dat op eigen verderf uitloopt. Als dergelijk belang zal voorzitten, dan is het mogelijk dat de koningen in 1838 verbreken, wat zij met zoo veel zorg in 1831 hebben opgehoofd; even als kinderen, die zonder er zich goede redenen van te kunnen geven, het speelgoed verbreken, waaraan nog weinige oogenblikken te spelen hunne geheele ziel schoon te hangen. Maar als een wijs belang voorziet, dan zal men inzien, dat het roekeloos verbreken van tractaten ook den toestand van hen, die zoo handelen, ondermijnt. — De rechtvaardigheid moge sommigen soms onraadzaam voorkomen, — eene tastbare onrechtvaardigheid is het altijd. — De volken redeneren mede, en als de koningen lichtzinnig hante verbintenissen onderling verbreken, dan daalt het koninklijk gezag in waarde, en de volken zullen zich weldra ongehouden achten meer kiesch dan de koningen, ook ten aanzien der koningen, te zijn. — LODEWIJK PHILIPS zit nu op den troon, en zoo hij rechtvaardig is jegens zijn volk en jegens anderen, zal zijne deugd doen vergeten, dat zoo vele anderen recht meenen te hebben op de kroon van Frankrijk; LEOPOLD heet koning der Belgen, en zoo hij zijnen jeugdigen staat niet op onrecht, maar op een eerlijk verdrag van scheiding wil gevestigd zien, zoo hij niet trouweloos terug treedt van hetgeen hij in 1831 heeft onderschreven, en dan zullen wij ligtelijk kunnen vergeten het huwelijk, dat buiten ons was in 1814 en 1815 is gesloten en in 1830 is verbroken. Maar als de koningen van gisteren niet beter zijn, dan sommige anderen, dan zullen de volken, die het onrecht niet meer mogen worden, hun het eerste aftralen; en als een troon instort, zullen er meerdere schudden.

De mogendheden hebben de 24 artikelen met België onderling zeven jaren vastgehouden: zij hebben van hunne troonen en spreekgestoelten verkondigd, dat zij die zonden blijven vasthouden en handhaven, en nu Nederland toetreedt, nu zouden zij dezelve verbreken? Het is voor de rust van Europa te wenschen, en van de wijsheid der staatsmannen te wachten, dat dergelijk schandstuk geen plaats hebbe: ware het anders, wij zouden het middel wel weten, die magtigen der aarde hun onrecht duur te staan te zetten, en wij zouden den staatsman toejuichen, die gelijk OANNIE in verwoering uitriep:

Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo.

Het eenig vraagpunt, 't welk ten aanzien der 24 artikelen overblijft, is: of België gehouden is de renten van ons jaarlijksch voorschot van f8,400,000 te betalen; en daarop zeggen wij ronduit, *neen*, omdat het niet de schuld van België, maar van ons is, dat België niet jaarlijks heeft betaald; maar het door ons voorgeschotene, de f8,400,000, welke België alle die jaren heeft behouden, niet terug te geven; ja eene nadeeligere verdeling van schuld of grondgebied voor te slaan, omdat een onafhankelijke staat niet onrechtvaardig is toegetreden en gewapend is gebleven, — dat zoude om wraak schreeuwen; en die wraak zouden wij ons, vroeg of laat, kunnen verschaffen. Buitendien zou dit zaken verwarren zijn, die niets met elkander gemeen hebben, daar hier de vraag alleen is, hoe het voortwaarts verzuimd koninkrijk billijk moet geschieden worden. — Eene geheel andere vraag is het: of de mogendheden van dien staat het recht hebben, om zich uit vrees ook hebben gewapend, recht op schadevergoeding geeft. Indien dit in het recht der volken wordt opgenomen, dan zal er nog al wat te vereffen vallen, zelfs tusschen de Noordsche mogendheden. — Wil men daarover een congres, wij mogen het lijden; maar dat men inmiddels slechts de 24 artikelen uitvoere. — België beroept zich waarlijk met weinig gratie op zijne oorlogskosten, daar, als er wat te doen viel, wij altijd de Franschen, maar nooit de Belgen vonden, en men uit Frankrijk is moeten komen, om ons de citadel af te nemen.

Kortom, wij moeten de 24 artikelen in hun geheel hebben of wij zijn gerechtigd. Maar genoeg; de mogendheden hebben slechts te kiezen of zij van Nederland willen maken een stil gewest, waar men hunne fabrieken en valdruchten opneemt, of het toevluchtsoord van haat, onrust en wraak. Wij verwachten van de wijsheid van koning LODEWIJK PHILIPS, dat hij hier het belang, om rechtvaardig te zijn, zal inzien, wat ook in de kamers moge zijn gezegd.

SYRIË en EGYPTE.

Volgens de laatste berichten uit Syrië, welke het *Journal de Smyrne* mededeelt, zag het aantakken in open opstand tegen den pacha van Egypte vertrekkende Drusen reeds 25,000 man beloopt, en deze onlangs eene overwinning en de Drusen troepen hebben behaald.

RUSLAND.

Eene afkondiging van keizer Nikolaas, van den 20sten Maart, in den Russischen *Wacht*, het officiële blad voor het Russische leger, medegedeeld; levit, dat nieuw, bewijst, dat de Russische keizer, van Rusland, van beduidender is dan men gewoonlijk meent. Deze afkondiging bevat de volgende bepalingen; 1°. de officieren, welke dienst nemen willen bij het Kaukasische leger, bekomen een jaar traktement vooruit; 2°. gedurende hunne dienst bij dat leger zal hun het voor elken rang bepaalde traktement dubbel betaald worden; 3°. buitendien zullen zij voor hunne reiskosten schadeloos gesteld worden; hun tractement en eventuele gratificaties zullen in papier-geld berekend, maar in klinkende munt *al pari* betaald worden.

(*Augsburger Allgemeine Zeitung*.)

DUITSCHLAND.

Kassel, 11 April. De kieskollegiën zijn hier ijverig bezig met het kiezen der afgevaardigden. In het midden der paaschweek moeten de nieuwe standen bijeenkomen. De ministeriën hebben der ambtenaren aangeschreven dat zij, voor zoo verre zij gerechtigd zijn, aan de verkiezingen deel te nemen. Men bemerkt dat de keuzen bijna overal op de leden van de *Landesparlamenten* de vorige maand ontbonden standenvergadering vallen. Men heeft ook de afgevaardigden te kennen gegeven, dat de *Landesparlamenten* de kieskollegiën, die in de vorige maand ontbonden werden, in het land bijal gevonden heeft.

Naurenberg, 13 April. Heden ontvingen brieven uit Teilsst geraden van eene zeer gevaarlijke ziekte van den minister von Rudhart. Hij was reeds lijdende aldaar aangekomen.

De Hanoversche vorst behelst een kabinet van de *Landesparlamenten*, waarbij den afgevaardigden en de betrokkene kieskollegiën nogmaals herinnerd wordt, dat de zittingen den 23den dezer weder zullen plaats hebben. Als onderwerpen der beraadslaging worden aangeduid het ontwerp van wet betrekkelijk onteigeningen ten behoeve van ijzerbanen en de statuten eener krediet-opening voor boeren-landerijen, eene gemakkelijker aflossing beoogende.

Frankfort, 16 April. De uitvoering van het oratorium *De schepping* op gisteren, liet niets te wenschen over. Alles vereenigde zich om dit werk van menschelevendheid tot een uitnemend feest der toonkunst te maken. 3000 toehoorders vulden de kerk; 700 medewerkers waren doelmatig verdeeld; de verlichting was toeverachtig. Onder de verrukkelijkste stemmen muntte die der gravin Rossi uit.

PRUISSEN.

Trient, 15 April. Alhier heeft het koolzaad door de hevige koude sterk geleden, ook het winterzaad had veel van de nachtvorsten te lijden. De onder en laag staande wijnstokken zijn grootendeels bevroren, evenwel is het nog te vroeg om de schade met eenige zekerheid te kunnen berekenen.

De *Hannoversche Zeitung* behelst eenen brief uit Berlijn, waarin men onder anderen het volgende leest: *Hannoversche Zeitung* heeft men bij voortdurend slechts geruchten. Het is onlangs den ambtenaren streng bevolen, volstrekt geene mededeelingen te doen nopens hetgeen hun, krachtens hunne ambtsbetrekking, bekend wordt; vandaar de menigvuldige elkander wedersprekende geruchten en half-ware verhalen. — De pogingen, om de circulaire van den aartsbisschop aan de priesters van zijn korpel te onderdrukken, zijn wel is waar niet gelukt, maar daarentegen moeten de landraden last bekomen hebben om elken wederspannigen geestelijke terstond in zijne functie te schorsen. — Behalve de aartsbisschop en de vicaris-generaal in Gnesen moeten er nog drie domheeren geschorst zijn en huisarrest gekregen hebben.

ITALIE.

Aan de *Allgemeine Zeitung* schrijft men uit Napels: Als een der voortreffelijkste schilderijen die men sinds jaren hier zag, verdient het groote stuk van den Nederlandschen schilder Verelst, het *Marchis-plan*, te worden vermeld te worden. De keurigheid, waarmede het natuurlijke in de verheffing en ronding der talloze

merzuilen, in het verdiepen der ingangen en nissen, in het voorkomen der beide bronzen paarden aan de hoofddeur der kerk, verrast en boeit elken beschouwer. De kunstenaar koos het oogenblik, waarin eene processie over de markt zich naar de kerk begeeft; en ongeveer 500 personen verlevendigen in bonte schakering de schilderij. De heldere middagzon schijnt, zoodat er bijna geene schaduw zichtbaar is, hetgeen een nieuw en betoverend effect maakt. De heer *Veroluet* vervaardigde dit stuk voor den koning, die het hem, drie jaren geleden, bij zijne doorreis te Venetië bestelde. Z. M. is er volkomen mede teyreden, en heeft den kunstenaar terstond opgedragen als tegenhanger de prachtige hoofdkerk van Palermo te schilderen. Voorloopig is de schilderij voor het publiek ten toon gesteld. Hier verrukt dus, gelijk in ouden tijd, een Nederlander de Italianen, door hem de heerlijkheid van hunnen hemel af te spiegelen.

ENGELAND.

De Engelsche bladen van den 16den dezer, behelzen weinig nieuws. Het parlement houdt, wegens het paaschfeest, vacantie. Lord *Durham* zoude zich den 19den naar Kanada begeven.

De te Londen uit Portugal ontvangen tijdingen gaan tot den 10den April. Het is op de nieuwe grondwet den eed te zweren en de zitting te stellen. Na den eed afgelegd te hebben, heeft de koningin te kennen gegeven, dat eerlang eene algemeene amnestie zoude worden geproclameerd. Eene ministeriële wijziging werd als onvermijdelijk beschouwd.

Van New-York had men te Londen tijding tot den 27den Maart. Het proces der Kanadasche rebellen had te Toronto aanvang genomen. Men had gepoogd eenen royalistischen officier te vermoorden, die eene depeche van sir *John Colborne* aan den generaal *Wood* overbragt, en die tot de armee der Vereenigde Staten behoorde. Deze poging was op het grondgebied der Amerikaansche republiek, in de stad *Albion*, beproefd geworden.

FRANKRIJK.

Parijs, 18 April. Met den eersten, en wellicht nog heden, zullen de Beraadslagingen worden geopend over het voorstel van den heer *Gouin*, ter reductie der 5 pCt. renten, zoodanig als dit door de commissie der gedeputeerden is verbeterd. De ministeriëlen verwachten, dat de meerderheid der gedeputeerden dit voorstel zal aannemen, maar ontveinszen hunne hoop niet, dat de kamer der pairs, even als in vroegere dagen, in 't midden zal treden en de voordragt verwerpen. De bewindslieden gaan verder, en verkondigen, dat eene conversie, zoodanig als die is voorgesteld, niet alleen onbillijk, maar ook onwettig zoude wezen.

Bij het rapport van den heer *Passy* is gevoegd geworden eene opgave van de compagnieschappen en commandite, welke van den eersten Januarij 1838 tot den eersten Januarij 1839 het aantal van derzelver actien heeft 1,508,606 bedragen, en de som van deze gezamenlijke actien belooft niet minder dan 1008 millioenen; — een bedrag, welk nog zeer aanmerkelijk zoude moeten worden vermeerderd, indien men er de kapitalen bij rekende, welke sedert den eersten Januarij 1. l. in verschillende ondernemingen zijn gestoken.

Heden heeft de kamer der gedeputeerden de beraadslagingen over de wet op de krankzinnigen vervolgd.

— Uit eene openbare opgave, ten aanzien van 's rijks ontvangsten, gedurende de drie eersten maanden van het jaar 1838, blijkt, dat dezelve hebben opgeleverd, in vergelijking met die van het jaar 1836, eene meerdere opbrengst van 2,144,000 fr., en in vergelijking met die van het jaar 1837, eene meerdere opbrengst van 3,971,000 fr.

— Een bericht uit Constantine, van den 15den Maart, luidt als volgt: "Onze troepen hebben dezer dagen eenen togt ondernomen, die geenszins zoodanige gevolgen heeft opgeleverd, welke men daarvan zoude hebben mogen verwachten. Eene kolonne van 1000 ruiters en 1000 man voetvolk, met 3 stukken berggeschut, is vertrokken, om eenen vijandigen stam, op een afstand van 15 mijlen van de stad, te gaan tuchtigen. Onderweg heeft deze krijgsmagt een zwaar onweder te verduren gehad, en daardoor tijd verloren, zoo dat de ruitery het voetvolk vooruit raakte en in een levendig gevecht gewikkeld werd, alvorens de laatste te bestemde plaats konde aankomen. Men rekent, echter, dat de Fransche troepen de vijandigen hebben vernield. De kolonne is, met een twintigtal ruiters, in de vallei van eene oude stad, in de midden van een zeer vruchtbare vallei, — welke een nieuw bewijs schijnen op te leveren, dat de voornaamste volkplantingen der Romeinen in dat oord, in de provincie van Constantine, zijn gevestigd geweest."

Parijs, 17 April. De kamer der afgevaardigden heeft heden de discussie over het voorstel van den heer *Gouin* geopend. De heer *A. de la Borde* heeft het eerst het woord. Hij verklaart, dat de conversie der renten den doodsteek aan Frankrijks orediet zal geven. De door aarde en rijkheid opgespoorde penningen zullen, ten gevolge van dien maatregel, niet van den staat verwijderd, en beroeringen zullen verhoed worden. Maar tot dus verre rust en veiligheid heerschten. De ministeriële maatregelen, zegt de spreker, bejijeren zich om het crediet op vasten grond

te vestigen en het vertrouwen levend te houden, terwijl Frankrijk, aan de spits der beschaafde wereld staande, zich tot kleingeestige, zijner magt en rijkdom onwaardige, berekeningen zoude verlagen. Ik stem tegen het voorstel. — De heer *Monter de la Sizerane* spreekt ten voordeele der conversie eene redevoering uit, welke de kamer alleen uit wellevendheid schijnt aan te hooren. Hij verlangt, dat eene plegtige beslissing een einde make aan de onzekerheid, die zoo vele belangen doet lijden. De heer *Liadières* volgt op den heer *Monter*. Mijne Heeren, zegt hij, de spreker, dien gij zoo even gehoord hebt, is een gematigd voorstander der conversie, maar ik ben haar verklaarde vijand. Bij het vertrek van den post zet de heer *Liadières* zijne redevoering voort.

— Van de Spaansche grenzen wordt gemeld, dat de graaf *Negri* met zijne 5000 man voetvolk en 300 man kavallerie sterke afdeeling van Segovia in de rigting van Toledo is voortgemarcheerd, nabij welke laatste stad *B. Garcia* zich bevindt. Eene andere expeditie van zes bataljons, 300 ruiters en 2 stukken geschut is, onder aanvoering van *Spolana*, naar de Asturiën op weg getogen, doch kan thans ongehinderd ook dadelijk links Kastilië inrukken. De naar Opper-Arragon gemarcheerde divisie tracht zich met *Cabrera* te verenigen, om dan gezamenlijk naar den kant van Madrid te trekken. Deze verschillende Carlistische korpsen zullen eene sterkte vertoonen van 30,000 man, aar wier hoofd don *Carlos*, indien hij durfde besluiten andermaal en alsdan met de hem omgevende kern der Basken en Navarrez, den Ebro te passeren, de hoofdstad ernstig konde bedreigen.

BELGIE.

Brussel, 17 April. De koerier-wissel tusschen onze stad en Londen is zeer druk; onze gezant te Parijs, de heer *Lehon*, die, zoo gezegd was geworden, ter zake van bijzondere belangen, eene reis naar Duitschland had ondernomen, maar zich naar Berlijn had begeven, en aldaar dadelijk bij Z. M. den koning van Pruissen in een bijzonder gehoor is ontvangen, is alhier terug gekomen, en terstond bij den koning geroepen.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 17 April. De generaal-majoor *Vermeer* is B. zaterdag uit deze residentie naar Helvoetsluis vertrokken, ten vinde zich aldaar te begeven aan boord van den koopvaarder *Rhoon en Pendrecht*. Dit schip zal, gezamenlijk met Z. M. korvet *Amphitrite* en het transportschip *Mervede*, bij de eerste gunstige gelegenheid, de reis aannemen naar St. George d'Elmina en Santa Cruz op Teneriffe aandoen. — Genoemde generaal heeft, als een geschenk der nederlandsche regering voor den koning der Ashantijnen, medegenomen eene fraaije schilderij, voorstellende dien generaal benevens den jengdigen zoon en neef van den vermelden negerkoning, met den generaal *Korsten* uit Afrika zijn gekomen en thans te Delft onderwijs genieten. Deze schilderij is door den heer *Van der Schueren* vervaardigd door den zich sedert eenige jaren in de provincie bevindenden *Radin Salé*, welke javaansche prins zich, sedert zijne komst hier te lande, met geestdrift op de beoefening der schilderkunst toegelegd en daarin groote vorderingen gemaakt heeft.

's Gravenhage, 18 April. Dezer dagen zijn door Z. M. benoemd tot controleur der directe belastingen te Druten, de heer *N. de Ridder*; tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen, te Wamel, de heer *G. R. A. J. van Hasselt*; te Warnsveld, de heer *B. C. D. Hanegraaff*; te Sassenheim e. a., de heer *Mr. J. van Swieten*; te Zoelen, de heer *Mr. A. T. B. Sloet van Zwanenburg*, en tot Burgemeester en Secretaris der gemeente Oosthuizen en Etersheim, *Nanning de Vick*.

Arnhem, 18 April. Om in de behoeften van de noodlijdenden door den jongsten watervloed in Gelderland te voorzien, is, door tussenkomst van de heeren *Merker en Zoon*, makelaars te Amsterdam, wederom eene som van f 593,67½ bij de provinciale thesaurie alhier ontvangen.

— Ten gevolge van het verzoek, daartoe door de heeren *J. A. Krapenbrink* en *R. B. de Roos* alhier, namens de gezamenlijke leden, gedaan, heeft het Zijne Majesteit behaagt, bij besluit van 28 Maart 1838 N°. 50, autorisatie te verleenen tot het te Arnhem daarstellen van een *Wissendig Genootschap*, ten aanspreuk voerende: *Vermeerdering van kennis en ons doel*.

Deze door den koning genomen gunstige beschikking zal, naauw bij de hand genomen worden, en de heer *Van der Schueren* zal reeds, na reeds,

— De heer *Van der Schueren* heeft tevens te kennen gegeven, dat door de menschlievende bijdrage van eenige particulieren, dezer stad, in den aanstaanden winter vijf en veertig *kagchels* aan hulpbehoetende huisgezinnen zullen worden uitgereikt.

— Op den 4den der volgende maand zal aan het lokaal van het gouvernement alhier worden aanbesteed: *Het leveren, plaatsen en verwerken van het noodhout voor den winter van 1838 op 1839; het zetten van noodkeeringen; het tot ultimo Julij 1839 onderhouden van 's lands dijken langs de boven-rivieren, alsmede het leveren van gehorde grint op dezelve dijken, in de provincie Gelderland*. — Het bestek voor deze aanbesteding ligt aan het bovengenoemde lokaal ter lezing, en overigens op al die plaatsen, waar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in deze provincie ter lezing gelegd worden.

Arnhem, 20 April. Het bouwen der nieuwe hervormde kerk te Apeldoorn, is heden morgen door den timmerman K. Rouwenhorst, aldaar, aangenomen voor f. 120.000.

AMSTERDAM, den 19. April.

Beurs van 18 April.

Nopem onze aangelegenheden, waarop tegenwoordig de aandacht onzer speculanten bijzonder gevestigd is, was heden volstrekt niets bekend. De dagbladen verliezen zich in gissingen, aangaande het gebeurde bij de conferentie; wel-onderrigte lieden blijven intusschen beweren, dat er nog volstrekt niets geschied was, en de vertegenwoordigers der Noordsche hoven eerst nadere instructiën afwachten. Door dezen stand van zaken komt het ook, dat de affaire in binnenlandsche fondsen, sedert eenige dagen, weinig levendigheid vertoonde, en ook heden de omzet van geen belang was; algemeen bleven alle soorten, na eenige fluctuatiën, iets meer aangeboden dan gisteren.

In vreemde schuldbrieven werd bij voortdurend zeer weinig gedaan; Spaansche zijn weder tot hunne vorige lusteloosheid teruggevallen; Russische en Oostenrijksche bleven tot geldbelegging gezocht; Zuid-Amerikaansche flauw.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 54½; 5 pCt. 101½; Kansbiljetten 25; 4½ pCt. Syndikaat 95; dito 3½ pCt. 79½; oude aandeelen Handelsmaatschappij 185½; 5 pCt. Oost-Indië 99½; Spanje. Ardoins 18½; Fransche Uitgestalde 5½; Rusland. Oude Russen 105½; nieuwe 105½; Russen van 1831 en 1833 97½; Roebels 69½; Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 103; 2½ pCt. 58½; Brasilië. 77½; Columbia. 19½; Peru. 15; Beurs van 19 April.

Beurs van 19 April.

Nieuwstijdingen uit het buitenland waren er heden volstrekt niet bekend; niettemin vertoonde de markt in onze binnenlandsche effecten zeer veel vastheid, en werden weder verscheidene postjes integralen aangekocht, waardoor dit effect, alsmede alle overige binnenlandsche fondsen, iets meerder gewild bleef.

De gisteren avond gehoudene koffij-veiling der Nederlandsche Handelsmaatschappij is allezins gunstig afgelopen, doch heeft dit op den prijs der koffij-actien geen invloed gehad.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 54½; 5 pCt. 101½; Kansbiljetten 25½; 4½ pCt. Syndikaat 95½; nieuw 79½; oude aandeelen Handelsmaatschappij 185½; 5 pCt. Oost-Indië 99½; Spanje. Ardoins 18½; Columbia. 19½; Peru. 13½; Brasilië. 77½; Alle Russische en Oostenrijksche schuldbrieven als gisteren.

Mengelwerk.

Oproer en Priesterdwang.

Dichtregelen van Mr. C. F. E. ROBIDÉ VAN DER AA. Amsterdam, bij G. J. H. Beijerinck. 1838.

Wij zouden deze »dichtregelen» stilzwijgend hebben overgelaten aan het medelijden, hetwelk zij waarschijnlijk bij elken beschaafden en weldenkenden Nederlander zullen verwekken, ten ware de stand van den schrijver ons noopte er eenige woorden van te zeggen en er het gouvernement oplettend op te maken. De heer ROBIDÉ VAN DER AA, namelijk, na eenige jaren almanakken te hebben geschreven en onlangs iets over wijlen de koningin te hebben uitgegeven of aangekondigd, is, een paar maanden geleden, verheven tot regter-plaatsvervanger in de regent te Arnhem. Nu zijn ons de gevoelens of denkbeelden van hen, die eenmaal zouden kunnen geropen worden, om over onze bestellingen en herenigheden te schrijven, in een partikulier, het gouvernement onverschillig kan blijven; zoo, in eenen ambtenaar onverschillig toegezien, goedkeuring gelijken. En wij hopen ons overtuigd, dat het gouvernement geenszins gezind is om aan het bevorderen van godsdiensthaat en tweedragt, ter wier opwekking deze »dichtregelen» ons bij uitstek geschikt schijnen, de hand te leenen.

Naar men ons gezegd heeft, zijn de »dichtregelen» voorgedragen in een wetenschappelijke vereeniging, waar personen van allerhande godsdienstige gezindheden vergaderen, en waar het bij de reglementen verboden is over staatkundige en godsdienstige onderwerpen te handelen. Het voorgedragen van de »dichtregelen» aldaar, kan dus reeds voorloopig een denkbeeld geven van des heeren VAN DER AA kiesheid, vredelievendheid, en onpartijdigheid voor wetten.

Deze »dichtregelen» nu worden voorafgegaan door eenige regelen prolegomena, zagen aan:

»In eenen tijd, dat het Jezuïtisme, alomme, onrustbarend, het hoofd opsteekt; geheime zendingen van Rome alle Protestantsche Landen door-

kruisen, geene middelen ongebezigd laten, om hunne Kerk uit te breiden; ja zich zelfs niet ontzien, den ontevreden, van allerlei kleur, de hand te reiken, en, overal, de zucht tot opstand, tegen het Wettig Gezag, op te wekken, of levendig te houden; in zulk eenen tijd kan het strafbaar worden, te zwijgen;»

Van de onrustbarende hoofd-opsteking des Jezuïtismus, in ons land, moeten wij bekennen tot nog toe niets te hebben gemerkt; doch van zijn hais den Hemelschen Berg, een uur van de stad gelegen en dus bij uilnemendheid geschikt tot woonplaats van eenen zeer rijken ambtenaar, heeft de schrijver welligt een beter uitzigt gehad, dan wij schijnen ook wel iets anders, een dorren boom, een heuveltje, een grazend dier of een vlieger, voor een onrustbarend opgestoken Jezuïeten-hoofd gehouden. Maar wij vragen, zou het, indien men wezenlijk meende iets dergelijks te hebben ontdekt, niet beter zijn er de politie kennis van te geven, dan door ijdel geraas de vreedzame gemeente in rep en roer te brengen, en dan een of anderen onschuldigen wandelaar in gevaar te stellen, van door wie voort welken angstvalligen, als een Jezuïetenhoofd of geheime zending van Rome te worden nagejuild en vervolgd? Indien men kennis draagt aan lieden, die overal, dus ook bij ons, zucht tot opstand tegen het wettig gezag opwekken, — ja, dan kan het strafbaar worden te zwijgen, dan behoort men te spreken, ter wettige plaats namelijk, voor de bevoegde overheid; dan behoort men aan te klagen, niet in het wild de te schelden, en aan het bestuur eener bij ons wettig erkende gezindheid eene handelwijze te verwijten, die hoogst ongodsdienstig, hoogst misdadig zijn zou, en waaraan wij dus geen geloof hechten, alvorens zij in regten is bewezen. Bevinden er zich in ons midden lieden, die opstand pogen te wekken, zoo moeten zij door de bevoegde magt worden vervolgd; geschiedt zaaks niet, dan moet men het er voor houden, dat er geene dergelijke lieden aanwezig zijn, uitgenomen in de verhitte verbeelding van een of anderen, die, wij geloven gaarne, uit gebrek aan verstand, door zijn geraas, zaden van onrust en tweedragt strooit.

Men oordeele zelf over de samsgezindheid en het nut, welke de »dichtregelen» moeten stichten; zie hier den aanhef:

Het monster, dat, in 't duister woelend,
Staat aan der volken welvaart knaagt.
En, slechts op eigen grootheid doelend,
Het rijk der domheid onderschraagt.

Heeft, stout, den kop weer opgestoken,
En strijdt nu om den zegekrans.

Ja Rome, dat, genade smeekend,
Eens aan de voetbank lag geknielend
Van Hem, die, kroon en mijter brekend,
Den sleutel aller Rijken hield,
Zendt, wijd en wijd, op nieuw, haar knechten
In 't achtbaar kleed der Godsdienst heen,
Niet om den tijdgeest te bevechten,
Die 't heiligst wil met voeten treên;
Maar om, laaghartig en vermetel,
De hand te reiken aan 't gebroed
Dat, rustloos, gansch Europa' doorwroet, enz.

Verder:

En Rome met verraad en lozen
Op 't naauwst vereend, —

Gij, Vorsten! die, aan 't hoofd der volken,
't Gewoel van oproer en verraad
En de op uw borst gewette dolken
Niet onbekommerd gadeslaat;
Ziet, wat zich Rome durft vermeten, ...;

Zoo wordt nu in een land, waar de Roomsche-Katholieken wettig erkend zijn, een derde der bevolking uitmaken, zich in alle opzichten als goede burgers gedragen, en dus achting en eerbiediging van hunne godsdienstig verdragen, over het hoofd of de hoofden hunner godsdienstig gesproten. Hoe zouden de Protestanten het vinden, indien er op dezelfde wijze over de Hervormde kerk gesproken werd? Het is niet te denken, dat door de Protestanten, die de Hervormde kerk verlaten, de Hervormde kerk wel zeer bevorderd zij.

Doch wij hopen, dat de Roomsche-Katholieken verstandig genoeg zullen wezen, om het voorbeeld des heeren ROBIDÉ VAN DER AA niet te volgen, en dat de Nederlandsche regering, protestantsch gelijk wij, mede hare afkeuring van deszelfs handelwijze, voor zoo verre bij haar staat, zal kenbaar maken; ten einde bij de Roomsche-Katholieken niet den schijn te bekomen, alsof hunne verguizing haar aangenaam was.

Correspondentie.

De vertaling in Hollandsche verzen van *La Croix de Commandeur* wordt niet geplaatst; en zal er geene geplaatst worden. Indien de inzender van de met F. .... G. .... geteekende, dezelve tering bekomen wil, behoeft hij slechts een adres op te geven.

Van tijd tot tijd ontvangen wij beoordeelingsen van uitkomende boeken, ook wel verzoeken om van het een of ander nieuw werk eenig exemplaar of uitgebreidere aankondiging te geven. In een en ander kan men den getreden, tenzij men een present-exemplaar aan de redactie, de, die dan nog altijd het al dan niet plaatsen of geven, of des verslags aan zich voorbehoudt.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Gehuwd: 18 April H. Hes van Zweeden met F. van den Brink. J. H. Hellekotte met J. den Hertogh. — J. O. L. Schmidt met J. E. van der Beek.

Bevalten: 11 April M. H. Heijkens, geb. Vossers, Z. — 12 April B. Zwette, geb. Scholten, Z. — 14 April B. Bod, geb. Ambrosius, Z. — B. Hoffman, geb. van Meerbeek, Z. — 15 April J. Klijn, geb. Sanders, Z. — J. Hellekotte, geb. Huijdink, D. — 17 April H. Hoppen, geb. Jansen, Z. — G. Berendsen, geb. Bonenkamp, Z. — J. M. Schoenmaecker, geb. Lucasse, Z. — M. Wanraij, geb. Exel, Z.

Overleden: 12 April S. Sanders, 2 m. — H. O. Meijerratken, 1 j. — 14 April G. H. Ploeg, 42 j. — Doodgeb. Z. van J. Prins en J. Navarro. — 16 April H. Dekkers, 10 m. — Doodgeb. D. van J. Zom en J. Aubel. — J. Aubel, 28 j. — 16 April M. A. van Collen, Wed. A. W. C. Keijser, 59 j. 5 m. — J. Velthuisen, 6 w. — 17 April H. G. Roelofs, 10 m. — W. Hendriks, 2 j. 5 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: 18 April J. A. Kessels met H. van der Horst. — 13 April A. W. Holman, geb. Wansink, Z. — B. Danner, geb. ten Have, Z. — 14 April M. J. H. Caron, geb. Ravens, Z. — M. Beukenhorst, geb. Kortebink, D. — H. Hanevelt, geb. Daalhuizen, D. — H. P. Ilishan, geb. Gredijking, D. — 15 April M. H. Meeuwssen, geb. Smits, Z. — 16 April A. Resman, geb. Spang, Z. — 17 April A. M. Petersen, geb. Wilsing, Z.

Overleden: 15 April A. Bosveld, geb. Brinkerink, 38 j. — W. Laanberg, Wed. J. Meijer, 58 j. — 18 April G. Osseweijer, geb. Ho-brink, 57 j.

TE TIEL:

Gehuwd: 18 April A. C. Baggers met A. H. van den Heuvel. — 19 April J. L. van Lidd de Jende met W. G. J. de Roo.

Overleden: 11 April C. Württenberger, 86 j. — 15 April H. J. van Kessel, 11 j. — 17 April R. van Druten, 26 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 April. 2 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 8 Duim gevallen 0 D.
Den 20 April. 2 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 5 Duim gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Reulen.

17 April, 8 voet, 8 duim.
18 April, 8 voet, 11 duim.

Advertentiën

Heeren overleden op den 14den April 1838, G. B. H. H. A. H. E. N. D. R. I. K. A., in den onderdom van 4 jaar en 9 maanden.

ARNHEM,
den 14den April
1838.

L. PLOEG,
A. G. PLOEG,
Geb. WENTING.

Op den 16den April 1838 is, binnen ARNHEM, overleden de Welgeborene Vrouwe Douairière A. W. C. KEIJSER, geboren M. A. VAN COLLEN.

† § † De Notaris Mr. J. N. IJHOFF, te Arnhem, zal op den 24sten dezer, 's middags ten 12 ure, aan de herberg Halfwegen bij Duiven, bij toelag, zonder beraad, aan de meestbiedenden verkoopen:

De Grasrijke WEIDE de Schoepok, gelegen in het Zevensche broek, onder Groessen, aan de Schoepokstraat, groot 12 Bunderen, 38 Roeden en 80 Ellen, Kadaster-Sectie A, N°. 47. en 18, bij den maat met de hoogen gebragt, het 1ste perceel tot 3340. het 2de perceel tot 3000. de massa, tot 6650.

† § † De Notaris KOLFSCHOTEN, te Arnhem, zal, op Dingsdag den 8ten Mei 1838 en volgende dagen, ten huize van Meijvrouw de Wed. HUBERTS, in de Bakkerstraat aldaar, publiek verkoopen:

Enkele kompleeten en wel onderhouden INBOEDEL, als: EETEN, SECRETAIREN, KASTEN, CANAPE en differente FURNITUREN, VOOR SPIEGELS, PENDULES, KRISTAL, GLAS- en AARDEWERK, GOUD en ZILVER, KOPER-, TIN-, BLIK- en IJZERWERK; differente BEDDEN met toebehooren; VLOERBEDEKEN, KARPETTEN, eene MANGEL, onderscheidene KAGCHELS en HAARDE, en nog veel meer, ten dage der verkoop, meerder zal worden opgebragt. De goederen zijn daags te voren van 10 tot 3 uur voor een ieder te zien.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.

§ § † Op den 25sten April 1838, des morgens ten 9 ure, in het Heeren-Logement, te Velp, ten overstaan van den Notaris P. H. O. S. E. N. T. H. A. L., — VERKOPING van wel geconserveerde Mahonijhouten en andere MEUBELLEN, bestaande in: TAFELS, STOELLEN, BU-REAU, PENDULES en VLOERKLEEDEN, waaronder twee Turksche, het eene lang 12 El en breed 8½ El, en het andere lang 8 El en breed 5½ El. — Alles daags te voren te zien.

† † † Op Maandag den 30sten April 1838, des namiddags om 4 ure, zullen op de Hanzelste Sinderen, onder Varsseveld, kanton Terborg, op dag van betaling, publiek worden verkoocht: Tien stuks extra zware vette O. S. E. N. en K. O. E. J. E. N.

Nieuwe Rijtuigen te Koop.

zijnde BAROUCHETTES, PHAETONS en PIL-BURY'S op vier wielen; te zien en te bevragen bij H. B. R. O. U. W. E. R. S., Mr. Wagenmaker in de Kortestraat, te Arnhem, bij wien levens TWE WAGENMAKERS-KNECHTEN te koop kunnen bekomen, en die zich daartoe ten spoedigste bij hem laten melden.

Faillissement.

Bij vonnis van de Regtbank van Koophandel in het Arrondissement Arnhem dd. 17 April 1838, is aanwezig verklaard het Faillissement van H. E. N. D. R. I. K. E. V. E. R. S., Scheepstimmerman, te Arnhem wonende; en is bij gemeld vonnis als Commissaris benoemd de heer plaatsvervangend Regter Mr. R. O. B. I. D. E. VAN DER A. A., en tot Agenten de heeren Mr. J. W. S. C. H. I. F. F., Advocaat, en I. J. VAN ROSSUM, beide wonende te Arnhem.

Namens den Regter-Commissaris,
De griffier bij de Regtbank voormeld,
J. VAN DEN MAST,
Com. Griffier.

MAGAZIN VAN MOUS- MANUFACTUREN.

De Ondergeteekenden, B. A. H. L. M. A. N. N. & C. O. M. P. hebben het genoegen, het geëerde publiek te berigten, dat zij direct uit Parijs de MOEDELLEN van DAMES-ZOMERHOEDEN, MUISSEN, enz. enz. hebben aangekocht.

Ook is hun Magazijn ruim gesorteerd in alle soorten van LAKENS, voor welke kleur en deugdzaamheid zij staan. — Nog hebben zij ontvangen NIEUWE MOUSELINE-LAINES, NETELDOEKEN IMPRIME, PERCAIS en een groot assortiment ENGELSCHER KATOENEN, — OMSLAGDOEKEN in beste kwaliteit, FICHUS, COLLIERES, ECHARPEN en BORDOUREN, — alle soorten van ZIJDEN STOFFEN en meer andere goederen, tot hun vak behoorende.

B. A. H. L. M. A. N. N. & C. O. M. P.,
te Arnhem, in de Ketelstraat.

† † † J. F. E. R. M. I. N. E. T., Kapper en Parfumeur van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, woonachtig te Amsterdam, in de Kalversstraat over de Lange Kapelsteeg N°. 60, brengt met deze ter kennis van het geëerd Publiek, dat hij thans weder alhier is gearriveerd en medegebragt heeft een geheel mooi assortiment METALIEKE en andere P. R. I. J. K. E. N., en dito TOUPETS, TOEREN de LOUXCHAN, met en zonder Bandeau's, naturel en indefrisable TIRE-BOUCHONS, etc. etc.; alles naar den laatste smaak, welke hij thans uit Parijs heeft ontvangen: PARFUMEURIE en al wat in zijn vak voor Heeren- en Dames-toilet benodigd is.

Is weder gelogeed in het Logement de Paauw, te Arnhem.

Schouwburg te Arnhem.

Op Zaterdag den 24sten April 1838.

Blijspel in twee bedrijven, naar het Fransch van BARRAS, door J. D. KAMPHEZEN.

DE STRAATJONGEN VAN PARIJS.

Blijspel met zang in twee bedrijven, naar het Fransch van BARRAS, door J. ZYKEMA; beide stukken nooit alhier vertoond. Het laatste, eene meesterlijke vertaling, moet niet vergeeten worden met dat het welk gedrukt het licht ziet; hetzelfde is op de eerste plaats herhaaldelijk, en bijzonder te Amsterdam, met een toevoeging zes achtereenvolgende malen door dit gezelschap opgevoerd. De aanvang ten half zeven ure.